

Miljøverndepartementet
ved Miljøvernminister Helen Bjørnøy
Postboks 8013 Dep
0030 Oslo

13. September 2007

Forvaltning av bjørn i strid med forskrifter for forvaltning av bjørn

Naturvernorganisasjonene Fellesaksjonen for ulv (FFU), Naturvernforbundet Troms og Naturvernforbundet i Finnmark klaget på lisensfelling av bjørn i region 5, 6, og 8. Vi krevde at lisensjakten skulle innstilles under behandling av klagen. Dette ble av Direktoratet for naturforvaltning ikke tatt til følge. FFU og Naturvernforbundet i Troms og Finnmark finner dette uakseptabelt. Naturvernorganisasjonene krever at Miljøvernminister Helen Bjørnøy øyeblikkelig stopper all lisensfelling inntil klagen er avgjort.

Kravet begrunnes i forskrift om forvaltning av rovvilt. Noen av hovedelementene er følgende:

- *å sikre en bærekraftig forvaltning av gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn*
- *innenfor rammen av en bærekraftig forvaltning ivareta hensynet til bufe- og tamreinnæringen og andre samfunnsinteresser*
- *fastsetting av nasjonale bestandsmål fordelt på regionene*
- *økt forutsigbarhet i forvaltningen og økt lokal medvirkning*
- *bedre samordning av virkemiddelbruken mellom landbruks- og miljøforvaltningen*

Det eneste naturvernorganisasjonene kan se har blitt oppfylt med lisensfelling på bjørn er «økt forutsigbarhet i forvaltningen» Denne forutsigbarheten ligger i at Direktoratet for naturforvaltning samt Miljøverndepartementet raserer det som er igjen av bjørnestamme i Norge.

Stortinget har oppnevnt 8 nye rovviltnemnder. Nemndene får etter forskriften ansvaret for å utarbeide en forvaltningsplan for rovvilt samt ansvaret for prioritering av forebyggende og konfliktdempende virkemidler i regionen. Rovviltnemndene skal i forvaltningsplanen, innenfor rammen av det nasjonale regelverket, utarbeide nærmere retningslinjer og prioriteringer for bruk av midler til forebyggende og konfliktdempende tiltak, og gi anbefalinger om bruk av landbrukspolitiske virkemidler og reindriftspolitiske virkemidler. Det er viktig at nemndene i samarbeid med de som har beslutningsmyndighet i forhold til disse virkemidlene bidrar til en felles problemforståelse og prioritering. Hovedhensikten er å bidra til en langsiktig, samordnet og målrettet strategi for tilpasninger innenfor regionen som gradvis kan gi lavere tap og konflikter grunnet rovvilt.

Naturvernorganisasjonene kan ikke se at dette har skjedd, de har derimot lagt merke til at skadefelling, hiuttak samt lisensfelling er brukt i stor utstrekning. Organisasjonene påpeker videre at det er på høy tid at Norge etterkommer sine egne forvaltnings forskrifter for rovvilt. I disse står det nedfelt at forebyggende og konfliktdempende tiltak skal ha høyere prioritet enn skadefelling, hiuttak samt lisensfelling.

De regionale bestandsmålene i region 5, 6 og 8 er gjort i henhold til prinsipper nedfelt i St.meld. nr. 15 (2003-2004) og Innst. S. nr. 174 (2003-2004). På Direktoratet for naturforvaltning sin internettside kan vi i retningslinjene til rovviltforskriftene lese:

En reduksjon av bestandsmålet i en region må derfor følges opp med en tilsvarende økning i en annen region.

Naturvernorganisasjonene undrer nå på hvor denne økningen i bjørn finner sted. Etter det organisasjonene vet har ingen av de tre regionene oppfylt sine krav om antall bjørn som er nedfelt i forskriftene av forvaltning av rovdyr.

Forskrift om forvaltning av rovvilt er utarbeidet med hjemmel i viltloven og med bakgrunn i de føringer som er lagt for ny rovviltpolitikk gjennom Stortingets behandling av St.meld. nr. 15 (2003-2004) *Rovvilt i norsk natur*, jf. Innst. S. nr. 174 (2003-2004).

Viltloven fastsetter de juridiske rammene for forvaltningen av rovvilt. Viltloven har et tosidig formål: Naturens produktivitet og arts mangfold skal bevares, samtidig som det skal gis grunnlag for høsting til gode for landbruk og friluftsliv. Det følger imidlertid av viltloven § 1 og dens forarbeider at det å ta vare på viltet og viltets leveområder har forrang fremfor høsting av viltressursene.

Etter viltloven er bjørn fredet. Dette innebærer at målsettingen om en bærekraftig forvaltning er et overordnet hensyn ved forvaltningen av denne arten. Vi vil samtidig påpeke at det skal være et ufravikelig vilkår at forvaltningen av rovvilt ikke skal true bestanden. Vi er langt unna de nasjonale tallene i Norge. At Direktoratet for naturforvaltning og Miljøverndepartementet kan påstå at denne lisensfelling ikke truer bestanden er for oss ufattelig og kan ikke bygge på faglig kunnskap.

I forvaltningen av rovvilt skal man legge stor vekt på hensynet til å sikre en sammenhengende rovviltbestander på tvers av regiongrenser og landegrenser, ettersom dette gir en større robusthet for overlevelse både på kort og lang sikt. Dette hensynet skulle vært vektlagt i forbindelse med lisensfelling.

Derimot ser vi at man svekker bjørnestammen sterkt nasjonalt ved å felle 15% av Norges bjørnestamme. Vi ser samtidig at man ved å felle bjørn i grenseområdene svekker bjørnestammen ytterligere på sikt, da vi i Norge er avhengig av innvandring fra naboland hvis vi skal kunne oppfylle våre egne nasjonale mål.

I § 13 i Forskrift om forvaltning av rovvilt fremgår Direktoratet for naturforvaltnings myndighet til å fatte vedtak om felling og jakt. Her kommer det klart frem når det gjelder lisensfelling er hovedregelen at man ikke skal gjennomføre felling dersom bestandsmålet innenfor regionen ikke er oppfylt. Etter hva naturvernorganisasjonene vet er ikke dette oppfylt i noen av de regionene det pågår lisensfelling på bjørn i dag. Det skal uansett være et vilkår for jakten at jakt ikke er skadelig for bestandens overlevelse. Det var før lisensjakten 69 bjørn innenfor landets grenser. Av disse skal det felles 15%. Hva mener Miljøvernministeren er et minstetall for bjørnebestandens overlevelse i Norge?

Vi vil minne henne på hennes svarbrev til Norges Naturvernforbund hvor hun fremholdt at de tallene som var fastsatt i forliket fra 2004 står fast. Vi vil samtidig påpeke at vi er langt unna de tallene når det gjelder bjørn i Norge.

Naturvernorganisasjonene i Norge mener lisensfellingen i første rekke kommer i konflikt med følgende bestemmelser i Forskrift om forvaltning av rovvilt:

§ 1 Formål

§ 3 Nasjonale bestandsmål og bestandsovervåking

§ 4 Forvaltningsregioner og nasjonale bestandsmål for regionene

§ 6 Regional forvaltningsplan for rovvilt

Vi krever at Miljøvernministeren stopper lisensjakten med øyeblikkelig virkning inntil klagen over det vi anser som en fatal lisensjakt for bestanden er fattet. Vi antar med at Miljøvernministeren også vil gi oss medhold i klagen og at vi ikke får lisensjakt på bjørn i Norge før de nasjonale tallene er oppfylt.

Med vennlig hilsen,

For Fellesaksjonen for ulv, Jonas Landstad Fjeldheim, jonas@landstad.no.

For Naturvernforbundet i Troms, Stein Arnesen, troms@naturvern.no.

For Naturvernforbundet i Finnmark, Dag Elgvin, leder.finnmark@naturvern.no